

УДК 811.161.2

**ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНА ТРАНСФОРМАЦІЯ СЛІВ
У СВІТЛІ ФЛОРНОМІНАЦІЇ
(НА МАТЕРІАЛІ ПІВДЕННОБЕССАРАБСЬКИХ ГОВІРОК)**

Дакі О. А.

Ізмаїльський державний гуманітарний університет, м. Ізмаїл, Україна

Стаття присвячена дослідженню лексико-семантичної трансформації слів в українських південнобессарабських говірках. Подано репертуар флорноменів, утворених цим способом, визначено їх семантичні моделі.

Ключові слова: *лексико-семантична трансформація, семантична деривація, семантична модель, метафора, функціонально-семантичне поле.*

Проблеми номінації, зокрема способи творення номінативних одиниць, стали об'єктом лінгвістичних досліджень починаючи з 70-х рр. ХХ ст. Особливу актуальність вони набули у студіях, присвячених вивченню флорноменів (праці А. Й. Капської [2], М. М. Феценка [18], А. М. Шамоти [20], І. В. Сабадоша [11]), а саме у діалектологічних дослідженнях. Так, Л. Д. Фроляк висвітлює проблеми флорномінації в українських говорах Північного Приазов'я [19], Л. А. Москаленко – у степових говірках Миколаївської обл. [7], О. Ф. Миголинець – у говорах Закарпаття [5], О. Тимко – у говірці бачванських руснаків [15], Р. С. Омельковець – у західнополіських говірках [8], М. В. Поістогова [10] та О. А. Малахівська [3; 4] – у східнополіських говірках, А. О. Скорофатова – у східнослобожанських говірках [13], Р. Л. Сердега – у центральнослобожанських говорах [12], І. В. Гороф'янюк – у говірках подільського ареалу [1], М. М. Ткачук – у чорнобильських говірках [16; 17].

Актуальність. Хоча ця проблематика охопила майже весь український діалектний континуум, вона досі не досліджена в ареалі межиріччя Дністра та Дунаю. Українські говірки цієї території (південнобессарабські говірки) належать до південно-західних степових українських говірок.

У пропонованій статті ми поставили за *мету* репрезентування номенів, утворених шляхом семантичної деривації лексико-семантичної групи культивованих рослин (найменування рослин, їх сортів, частин рослин, різних періодів росту та досягання), та виявлення продуктивності лексико-семантичної трансформації як способу номінації в українських південнобессарабських говірках; визначення семантичні моделі творення фітономенів у межах різновидів семантичної трансформації. Джерельною базою дослідження стали власні польові записи лексики та зв'язних текстів у 60 говірках зазначеного ареалу.

Лексико-семантична трансформація слова, або семантична деривація, посідає чільне місце серед способів номінації. За твердженням В. К. Павела, розкриття її

суті ґрунтується на вивченні лексико-семантичних варіантів слів усередині окремого полісемантичного утворення [9, с. 38]. Орієнтуючись на наявність чи відсутність залежності вторинного значення від первинного виділяють внутрішньо мотивовану та внутрішньо немотивовану лексико-семантичну трансформацію. У контексті вивчення внутрішньо мотивованої семантичної деривації розрізняють поняття лексичної парадигматики та синтагматики, таким чином відокремлюють зміни значень слів, що парадигматично або синтагматично зумовлені [14, с. 55].

Розглянемо флорономени, утворені шляхом парадигматично зумовленої внутрішньо мотивованої лексико-семантичної трансформації. У межах цієї групи в українських південнобессарабських говірках зафіксовано 192 назви, серед них вирізняємо фітономени, утворені за такими різновидами семантичної трансформації:

а) розширення значення (6 назв) передбачає лексико-семантичну трансформацію слова, що базується на вертикальних зв'язках між членами однієї лексико-семантичної парадигми, результатом якої є збільшення семантичного обсягу слова. Виділяємо такі семантичні моделі творення фітономенів у межах зазначеного способу: модель 'частина рослини' → 'рослина', як-от: *на|с'ін'а* 'соняшник', *й|яблуко* 'дерево яблуні', *й|ягода* 'плід вишні'; модель 'частина рослини' → 'сукупність рослин', наприклад: *зе"р|но* 'обмолочені злакові культури'; модель 'складова частини рослини' → 'частина рослини', як-от: *ка|чан* 'серцевина качана капусти', *л|гичка* 'вусики на стеблі кавуна';

б) звуження значення (43 назви) означає лексико-семантичну трансформацію слова, що базується на вертикальних зв'язках між членами однієї лексико-семантичної парадигми, результатом якої є зменшення семантичного обсягу слова. Група фітономенів, утворених цим способом містить такі семантичні моделі: модель 'рід' → 'вид (частина видів одного роду)', як-от: *на|с|турц'й|а* 'настурція лікарська', *чорно|б|ривц'і* 'жовті набиті чорнобривці'; модель 'рід' → 'рід (вид) у певному стані', наприклад: *мак* 'дикий мак'; модель 'рослина' → 'частина рослини', як-от: *куку|руза* 'стебло кукурудзи', *мак* 'стебло маку', *п|росо* 'стебло проса', *л|в'ін'ача* 'стебло проса', 'сухе бадилля проса', *л|сой|ашник* 'сухе бадилля соняшника', *пат|сол|нух* 'головка соняшника', *пше"н|ниц'а* 'зерно пшениці', *й|ач|л'ін* 'зерно ячменю', *о"л|вес* 'зерно вівса', *п|росо"* 'зерно проса', *л|гречка* 'зерно гречки', *куку|руза* 'зерно кукурудзи', *куку|руска* 'зерно кукурудзи', *мак* 'зерно маку', *го"р|ох* 'зерно гороху', *ква|сол'а*, *ква|сол*, *фа|сол'ка* 'зерно квасолі', *бо|би* 'зерно гороху', 'зерно квасолі', *л|морква* 'серцевина моркви', *по"м'і|дор* 'плід помідорів', *л|груша* 'плід груші', *ай|ва* 'плід айви', *с|лива* 'плід сливи', *л|вишн'а* 'плід вишні'; модель 'загальна назва флороб'єкту' → 'назва конкретного флороб'єкту', наприклад: *с|ходи* 'сходи озимих культур', 'сходи ярових культур', *рост|ки* 'сходи озимих культур', *л|колос* 'колосок жита, пшениці, ячменю', *пом'і|дори* 'міленькі помідори', *зе"р|но*, *л|з'орнишко* 'зерно кукурудзи', *на|с'ін'а* 'насіння соняшника', 'насіння цибулі', 'насіння конопель', *сте"б|ло* 'стебло щавлю без листя', *с|товбур* 'насінний пагін цибулі', *л|зелен* 'листя молоді цибулі, часнику', *фу|раж* 'мілке зерно', *ка|чан* 'качан капусти', *л|лист'а* 'зелене листя на качанах з кукурудзи'; модель 'загальна

назва' → 'складова частина', наприклад: *см'іт'н'а* 'лушпиння з насіння соняшника', *брак* 'два огірки, що зрослися разом';

в) метафора (143 назви) – спосіб лексико-семантичної трансформації слова, що на відміну від двох попередніх різновидів парадигматично зумовленої семантичної трансформації, базується на міжпарадигматичних зв'язках слів [14, с. 59]:

1) власне метафора (51 назва), а саме: модель 'рослина' → 'рослина, яка в цілому або якоюсь своєю частиною подібна до цієї рослини', наприклад: *ф'іалка* 'левкої', *картошка* 'жоржина', *рожа* 'мальва', *кал'ачики* 'мальва', 'герань', *нас'л'они* 'міленькі помідори', *с'лива* 'сорт помідорів', *кабач'ки* 'настурція лікарська', *л'і'ї'я* 'царська корона', 'клівія', *кактус* 'геліоцерус прекрасний' *курку'души* 'міленькі помідори', *ци'бул'а* 'гемантус білокрітковий', 'клівія', *лавр* 'олеандр', *али'ча* 'айва', *с'ливка* 'мірабель', *гар'буз* 'кавун', *али'ча* 'дерево айви', *га'д'учник* 'царська корона'; модель 'флорооб'єкт' → 'флорооб'єкт, який в цілому або якоюсь своєю частиною подібний до цього флорооб'єкта', як-от: *бз'д'ух* 'головня кукурудзи', *корч* 'одне гніздо картоплі'; модель 'частина рослини' → 'частина рослини, яка в цілому або якоюсь своєю частиною подібна до цієї частини', наприклад: *к'в'ітка* 'колосок гречки', *с'товбур* 'серцевина моркви', *али'ча* 'плід айви', *зерно* 'одна виноградина', *ци'бух* 'чубук'; модель 'предмет' → 'рослина, яка в цілому або якоюсь своєю частиною подібна до цього предмета', як-от: *л'в'іник* 'колосок проса', 'суцвіття кукурудзи', *бат'о'ги* 'колосок проса', *ш'л'ана*, *шапка* 'головка соняшника', *шапки* 'чорна головка стрілки цибулі', *воло'кно* 'волосяний покрив качана кукурудзи', 'бокова тоненька ниточка на моркві', *зонтик* 'стебло моркви з квітками', *сабл'а* 'сансевіерія', *ба'т'іг* 'сансевіерія'; модель 'місце, на якому ростуть рослини певного габітусу' → 'місце, на якому ростуть рослини іншого габітусу', наприклад: *ле'вада* 'сад', *ро'садник* 'квітник'; модель 'тварина (частина тіла тварини)' → 'рослина, яка в цілому або якоюсь своєю частиною подібна до цієї тварини', як-от: *ку'ниці'а* 'суцвіття кукурудзи', *кон'дор* 'сорт картоплі', *л'і'вники* 'півники', *о'дутки* 'настурція лікарська', *во'к* 'середина розрізаного кавуна'; модель 'людина за соціальним статусом та іншими ознаками' → 'рослина, яка в цілому або якоюсь своєю частиною подібна до цієї людини', наприклад: *султан* 'суцвіття кукурудзи', *май'ори* 'майоран', *кард'інал* 'сорт картоплі', *коро'лева* 'сорт картоплі'; модель 'частина тіла людини (тварини)' → 'рослина, яка в цілому або якоюсь своєю частиною подібна до цієї частини тіла людини (тварини)': *зуби* 'зубки часнику', *л'і'р'я* 'листя молоді цибулі, часнику', *л'і'ро* 'листя молоді цибулі, часнику', *волос* 'волосяний покрив качана кукурудзи', *к'оси* 'волосяний покрив качана кукурудзи', *л'усо* 'вусики на стеблі кавуна'; модель 'речовина' → 'флорооб'єкт, який подібний до цієї речовини': *сажа* 'головня кукурудзи', 'головня колоскових'.

2) метафора, ускладнена деривацією (92 назви), зокрема:

– метафора, ускладнена матеріальною афіксацією без деформації твірної основи, представлена фітономенами, які утворюються за такими семантичними моделями: модель 'рослина' → 'флорооб'єкт, який в цілому або якоюсь своєю частиною подібний до цієї рослини': процес семантичної трансформації слова за цією моделлю доповнюється дериваційними афіксами двох функціонально-

семантичних полів: а) поле зменшеності-експресивності: суфікс *-к-*: *с\ливка*, *с\ливки* ‘сорт помідорів’, *с\ливка* ‘алича (дерево і плід)’, *\липка* ‘герань’; *ци\бул\ка* ‘гемантус білокрітковий’, ‘клівія’, ‘тюльпан’; суфікс *-ок-*: *ду\бок* ‘міленькі хризантеми’, *поли\нок* ‘міленькі хризантеми’, *часни\чок* ‘нарцис’; суфікс *-очок-*: *ду\бочок* ‘міленькі хризантеми’; б) поле суб’єктності: суфікс *-ав-* / *-ов-* + *-к-*: *\порховка* ‘головня кукурудзи’; модель ‘предмет’ → ‘флорооб’єкт, який в цілому чи якоюсь своєю частиною подібний до цього предмета’: семантична трансформація слова відбувається за участю дериваційних морфем двох функціонально-семантичних полів: а) поле зменшеності-експресивності: суфікс *-к-*: *\кашка* ‘колосок гречки’, ‘суцвіття кукурудзи’, ‘волосяний покрив качана кукурудзи’, ‘осередок в насінні соняшника’, ‘осередок в кісточці абрикоси’, *\патка* ‘осередок в кісточці абрикоси’, *ш\л\атка* ‘головка соняшника’, *\куколки* ‘порожній колос’, *ко\жушки* ‘зелене листя на качанах з кукурудзи’, ‘сухе листя кукурудзи, яке знімають з качанів’, *шолом\ки* ‘зелене листя на качанах з кукурудзи’, ‘сухе листя кукурудзи, яке знімають з качанів’, *ло\патка* ‘хвостик кавуна’, *тар\елочки* ‘айстра’, ‘майоран’, *ме\телка* ‘колосок вівса’, ‘колосок проса’, ‘суцвіття кукурудзи’, *\шапочки* ‘майоран’; суфікс *-очк-*: *м\е\т\олочка*, *м\і\телочка* ‘колосок вівса’, ‘колосок проса’, ‘суцвіття кукурудзи’, *ко\робочка* ‘колосок проса’, ‘головка маку’, *\шапочка* ‘головка соняшника’, *ко\робочка* ‘дірява головка маку’, *ло\паточка* ‘стиглий стручок бобових’, ‘хвостик кавуна’, *\л\одочка* ‘вусики на стеблі кавуна’, *\д\удочки* ‘царська корона’; суфікс *-ч\ік-*: *грама\фонч\іки* ‘нічна красуня’, ‘петунія’, *кала\кол\ч\ік\і* ‘царська корона’; суфікс *-ечк-*: *\кашечка* ‘колосок проса’; суфікс *-ичк-*: *м\і\т\личка* ‘суцвіття кукурудзи’, *\ложичка* ‘хвостик кавуна’; суфікс *-ачк-*: *\в\і\н\ачко* ‘колосок гречки’, ‘суцвіття кукурудзи’; суфікс *-иц\’-*: *м\і\т\лиц\’а* (*ме\т\лиц\’а*) ‘суцвіття кукурудзи’; б) поле суб’єктності: суфікс *-н\ік-* / *-ник-*: *\саб\ел\н\ік* ‘сансевіерія’; модель ‘речовина’ → ‘флорооб’єкт, подібний до цієї речовини’: поле зменшеності-експресивності: суфікс *-к-*: *\сажка* ‘головня кукурудзи’, ‘головня колоскових’; модель ‘місце зростання рослин певного габітусу’ → ‘місце зростання рослин іншого габітусу’: поле зменшеності-експресивності: суфікс *-ок-*: *са\док* ‘квітник’, суфікс *-очок-*: *са\дочок* ‘квітник’, суфікс *-чик-*: *го\ротч\ік* ‘квітник’; модель ‘тварина’ → ‘рослина, яка в цілому чи якоюсь своєю частиною подібна до цієї тварини’: процес метафоризації відбувається паралельно з додаванням афіксів функціонально-семантичного поля зменшеності-експресивності: суфікс *-к-*: *со\бачки* ‘зів лева’; суфікс *-ок-*: *п\ету\шок* ‘середина розрізаного кавуна’, *вол\чок* ‘середина розрізаного кавуна’; суфікс *-ик-*: *\коз\лики* ‘довгий перець’; суфікс *-ичк-*: *ку\ничка*, *м\і\т\личка* ‘суцвіття кукурудзи’; суфікс *-чик-*: *ба\ранчик* ‘вусики на стеблі кавуна’; модель ‘частина тіла людини (тварини)’ → ‘рослина, яка в цілому або якоюсь своєю частиною подібна до цієї частини тіла людини (тварини)’: метафоричне перенесення твірних основ доповнюється афіксами трьох функціонально-семантичних полів: а) поле зменшеності-експресивності: суфікс *-к-*: *\коски* ‘волосяний покрив качана кукурудзи’, *го\ловка* ‘дірява головка маку’, ‘чорна головка стрілки цибулі’, ‘качан капусти’, *глас\ки* ‘бруньки на виноградній лозі’, ‘маленькі ‘очки’ на моркві’, *\очки* ‘бруньки на виноградній лозі’, ‘маленькі ‘очки’ на моркві’, *\в\ічка* ‘бруньки на виноградній лозі’, ‘відростки картоплі’, *\в\ічки* ‘маленькі ‘очки’ на моркві’, *\рот\ики*

‘зів лева’, *зупки* ‘зубки часнику’, *вуско* ‘вусики на стеблі кавуна’, *шкурки* ‘лушпиння з насіння соняшника’, ‘лушпиння картоплі’; суфікс *-ок-*: *волосок* ‘волосяний покрив качана кукурудзи’, *р’їжок* ‘довгий перець’; суфікс *-ик-*: *вусик* ‘остюк’, ‘вусики на стеблі кавуна’, ‘маленькі вусики огірків’, *хвостик* ‘хвостик кавуна’; суфікс *-очк-*: *волобочки* ‘волосяний покрив качана кукурудзи’, *голівочка* ‘чорна головка стрілки цибулі’, *зубочки* ‘зубки часнику’; суфікс *-чик-*: *чупчик* ‘волосяний покрив качана кукурудзи’, *косики* ‘волосяний покрив качана кукурудзи’, *зупчики* ‘зубки часнику’; суфікс *-ачк-*: *п’їрйачко* ‘листя молоді цибулі, часнику’; суфікс *-ц’-*: *зупц’ї* ‘зубки часнику’; б) поле сукупності: суфікс *-ин’-*: *волосин’а* ‘волосяний покрив качана кукурудзи’; в) поле одиничності: суфікс *-ин-* + *-к-*: *волосинка* / *волосинки* ‘бокова тоненька ниточка на моркві’. Дерииваційний афікс, який не утворює функціонально-семантичного поля: суфікс *-ц’-*: *к’їл’ц’а* ‘відростки картоплі’; модель ‘людина’ → ‘рослина, яка в цілому або якоюсь своєю частиною подібна до цієї людини’: процес метафоризації здійснюється паралельно з додаванням афіксів функціонально-семантичного поля зменшеності-експресивності: суфікс *-к-*: *цїганка* ‘сорт картоплі’, *чарод’їйка* ‘сорт картоплі’; суфікс *-ик-*: *майорики* ‘майоран’; суфікс *-ік-*: *алкогол’їк* ‘сорт картоплі’; суфікс *-очк-*: *цїганочка* ‘сорт картоплі’, *цїганочк’ї* ‘чорнобривці’; суфікс *-чик-*: *майорчики* ‘майоран’; суфікс *-ім’-* + *-ан-* + *-к-*: *н’єгр’їт’анка* ‘сорт картоплі’; суфікс *-ичк-* / *-ічк-*: *п’анничка* ‘сорт картоплі’, *алкогол’їчка* ‘сорт картоплі’; суфікс *-ім’-* + *-ос-* + *-к-*: *н’єгр’їтоска* ‘сорт картоплі’; суфікс *-ук-*: *близн’уки* ‘два огірки, що зрослися разом’; суфікс *-ц’-*: *майорц’ї* ‘майоран’; модель ‘природний об’єкт чи природне явище’ → ‘рослина, яка в цілому чи якоюсь своєю частиною подібна до зовнішнього вияву цього явища’: семантична трансформація доповнюється афіксами двох функціонально-семантичних полів: а) поле суб’єктності: суфікс *-к-*: *сон’ашник* ‘соняшник’; б) поле неповноти ознаки: префікс *под-* + суфікс *-н’їк-*: *пo’тсолн’єчн’їк*; префікс *под-* + суфікс *-ух-*: *пат’солнух* ‘соняшник’; модель ‘дія (стан), яка відбувається з нефлористичним об’єктом’ → ‘дія (стан), яка відбувається з рослиною: процес метафоризації доповнюється: префіксом *ви-* функціонально-семантичного поля напряму руху: *ви\ходит*’, *вис\какуєт*’ ‘поява сходів’; префіксом *про-* функціонально-семантичного поля шляху руху: *проби\вайєц’а* ‘процес проростання в землі’; префіксом *на-* функціонально-семантичного поля кількості: *набу\хайє* ‘процес проростання в землі’.

Висновки. Аналіз парадигматично зумовленої внутрішньо мотивованої лексико-семантичної трансформації флорономенів показав, що цей спосіб номінації є досить продуктивним. Серед різновидів семантичної словотвору домінує метафора, ускладнена деривацією, найменш продуктивним є розширення значення слова. За кількістю похідних флорономенів найбільш вираженою є модель ‘предмет’ → ‘флорооб’єкт, який в цілому чи якоюсь своєю частиною подібний до цього предмета’. Дерииваційні морфеми, за участю яких відбувається семантична трансформація слова, об’єднуються у функціонально-семантичні поля, найбільшу кількість репрезентантів має поле зменшеності-експресивності. Здійснене нами дослідження засвідчує, що подальше вивчення способів флорономінації, зокрема синтагматично зумовленої внутрішньо мотивованої лексико-семантичної

трансформації та внутрішньо немотивованої семантичної деривації українських південнобессарабських говірок, має широкі *перспективи* в діахронічному та ареалогічному дослідженнях.

Список літератури

1. Гороф'янюк І. В. Структурна організація та ареалогія флорономенів центральноподільських говірок: автореф. дис. канд. філол. наук: 10.02.01 / Гороф'янюк І. В. – К., 2010. – 23 с.
2. Капская А. И. Семантико-словообразовательная структура названий цветов в украинском языке: автореф. дис. на соискание ученой степени канд. филол. наук: спец. 10.661 «Языки народов СССР (украинский язык)» / А. И. Капская. – К., 1979. – 22 с.
3. Малахівська О. А. Ареальна і семантична характеристика типів номінації кукурудзи (*Zea mays*) в українських говорах / О. А. Малахівська // Структурні рівні українських говірок. – К.: Наук. думка, 1985. – С. 133-146.
4. Малахівська О. А. Назви дикорослих трав'янистих рослин / О. А. Малахівська // Говірки Чорнобильської зони: системний опис / [П. Ю. Гриценко, І. В. Воронич, Л. І. Дорошенко та ін.]. – К.: Довіра, 1999. – С. 134-167.
5. Мигoliniць О. Ф. Ботанічна лексика українських говірок Закарпатської області: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.01 „Українська мова” / О. Ф. Мигoliniць. – Ужгород, 1996. – 24 с.
6. Москаленко Л. А. Подібність рослини до іншої рослини як джерело номінації / Л. А. Москаленко // Укр. мова. – 2002. – № 3. – С. 39-50.
7. Москаленко Л. А. Похідні від назв кольорів у ботанічній лексиці українських степових говірок Миколаївщини / Л. А. Москаленко // Дослідження з української діалектології: зб. наук. пр. – К.: Наук. думка, 1991. – С. 93-116.
8. Омельковець Р. С. Номінація лікарських рослин в українському західнополіському говорі: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.01 „Українська мова” / Р. С. Омельковець. – К., 2004. – 21 с.
9. Павел В. К. Лексическая номинация (На материале молдавских народных говоров) / В. К. Павел. – Кишинев: Штиинца, 1983. – 231 с.
10. Поістогова М. В. Номінаційні процеси у ботанічній лексиці східнополіських говірок: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.01 „Українська мова” / М. В. Поістогова. – К., 2005. – 23 с.
11. Сабадош І. В. Формування української ботанічної номенклатури / І. В. Сабадош. – Ужгород: УДУ, 1996. – 192 с.
12. Сердега Р. Л. Лексика традиційного господарювання в говорах Центральної Слобожанщини (Харківщини): автореф.... канд. філол. наук спец.: 10.02.01 / Харківський нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Харків, 2005. – 20 с.
13. Скорофатова А. О. Ономасіологія та лінгвогеографія фітономенів в українських східнослобожанських говірках: Автореф.... канд. філол. наук спец.: 10.02.01 / Луганський нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Луганськ, 2008. – 24 с.
14. Способы номинации в современном русском языке / [Д. Н. Шмелев, А. Ф. Журавлев, О. П. Ермакова и др.]; отв. ред. Д. Н. Шмелев. – М.: Наука, 1982. – 296 с.
15. Тимко О. Назви рослин і тварин у говорі бачванських русаків: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.01 „Українська мова” / О. Тимко. – Ужгород, 1998. – 24 с.
16. Ткачук М. Ботанічна лексика говірок Чорнобильської зони, мотивована зоономенами / Марина Ткачук // Волинь філологічна: текст і контекст. Західнополіські говірки в просторі та часі: [зб. наук. праць / упоряд. Г. Л. Аркушин]. – Луцьк: Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2010. – Вип. 9. – С. 155-162.
17. Ткачук М. Мікономінація в чорнобильських говірках (реконструкція редуکتивного ареалу) / М. Ткачук // Волинь – Житомирщина. Історико-філологічний збірник з регіональних проблем. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2010. – Вип. 22, Т. 2. – С. 275-282.

18. Фещенко Н. М. Названия лекарственных растений в украинском языке: автореф. дис. на соискание ученой степени канд. филол. наук: спец. 10.02.02 „Языки народов СССР (украинский язык)” / Н. М. Фещенко. – К., 1974. – 24 с.
19. Фроляк Л. Д. Ботаническая лексика украинских говоров Северного Приазовья: автореф. дис. на соискание ученой степени канд. филол. наук: спец. 10.02.02 „Языки народов СССР (украинский язык)” / Л. Д. Фроляк. – К., 1988. – 17 с.
20. Шамота А. М. Назви рослин в українській мові / А. М. Шамота. – К.: Наук. думка, 1985. – 164 с.

Даки Е. А. Лексико-семантическая трансформация слов в свете флоронимации (на материале южнобессарабских говоров) // Ученые записки Таврического национального университета им. В.И. Вернадского. Серия «Филология. Социальные коммуникации». – 2011. – Т.24 (63). – №2. Часть 2. – С.401-407.

Статья посвящена исследованию лексико-семантической трансформации слов в украинских южнобессарабских говорах. Представлен репертуар флоронимов, созданных этим способом, определены их семантические модели.

Ключевые слова: лексико-семантическая трансформация, семантическая деривация, семантическая модель, метафора, функционально-семантическое поле.

Daki O. A. Lexico-semantic transformation of words in the sphere of floronimation (on the base of south-bessarabian subdialects) // Uchenye zapiski Tavricheskogo Natsionalnogo Universiteta im. V.I. Vernadskogo. Series «Filology. Social communicatios». – 2011. – V.24 (63). – №2. Part 2. – P.401-407.

The article deals with lexico-semantic transformation of words in the Ukrainian South-Bessarabian subdialects. The bulk of attention is given to semantic models and the repertoire of floronimina formed by this method.

Key words: lexico-semantic transformation, semantic derivation, semantic model, metaphor, functional-semantic field.

Поступила до редакції 27.04.2011 р.